

PBEUS

A rtá. Un trimestre. . 1'50
A Fora. Any . 7'00
Al Extranjer. Id. . 10 00

Número solt
10 cts.

Redacció i Administració
Quatre Cantóns, 3
ARTA (Mallorca)

LEMAN

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

La Fundació Bernat Metge

S'OBRA D'UN MALLORQUI

Els nostres lectors saben ja de aquesta Institució pel petit comentari que li dedicarem quant se llança l'idea, quant se publicà el follet donant el pla de l'obra. Com son molts els projectes que se fan i pocs els que trionfen, vetaqui perque hem esperat a parlar-ne amb l'extensió deguda quant l'obra ha sortit ja de projecte, i és una bella realitat que ha conseguit un gran triomf. El triomf d'una obra ho es pel seu autor com el triomf d'un fill ho és també per sa mare; per aixó és que els mallorquins nos devem congratular de l'afiansament i del triomf de «la Fundació Bernat Metge» obra d'un mallorquí que en ella honora altament a la seua mare.

Ja no hi ha avui dins Catalunya escriptor de cap classe, que pugui ésser pres en consideració i representi una valor positiva, que no escrigui les seues produccions amb la llengua propia. Avui ja no se discuteix aixó de quina llengua ha d'usar un literat en les seues produccions, i lo qual ha fet que desde l'actual renaixement literari la producció hagi estat extremadament abundosa. Amb aquesta fecunditat dels literats del renaixement que semblen empesos a treure a llum el depòsit de idees que conservavem reclusos durant alguns sigles en que'ls faltava el vehicul natural per endegar les, ha vengut lo que tampoc molts esperaven: la plétora de lectors ávids de nodrir el seu enteniment amb obres nostrades.

Fa no més vint anys que'l qui escrivia i publicava amb catalá estava condemnat a ésser únicament conegut per un molt reduit nombre de lectors. Avui la llengua catalana, ha conseguit estendre tant el seu radi, que com les demás llengües modernes reb en tot el mon científic i literari les consideracions i honors que mereix així per la seua antiga gloria, com per l'actual pujança. I aquesta plétora de lectors no es ja únicament dins els grans centres intelctuals, sinó que ha arribat a les entranyes del poble

i d'aquí el triomf de les editorials catalanes que poc preveien el gran éxit que han assolit veient-se agotar moltíssimes obres de les que s'havia feta crescutíssima tirada. Però és arribada la hora en que, com diu el follet de propaganda de la «Fundació Bernat Metge» «les nostres lletres propies, tot just renascudes, no poden satisfer, per causa de llur insuficiencia, les necessitats de lectura d'un poble modern i complexe. No tenim nosaltres, autors clássics propiament dits o els tenim en quantitat escassíssima.»

Era precís, que se posassen al abast dels lectors, les obres clássiques de Grecia i Roma, que com ha dit recentement en Cambó infonen un sentit de serenitat i conforten amb grans alenades d'optimisme. La difusió dels clássics estimulará, amb la base de la seva cultura humana, la creació d'un estat d'equilibri i de mesura, de la manca dels quals no dubto que ens pervenen les grans tragedies de la nostra historia nacional, de les quals avui encara patim les conseqüencies.»

Mes la publicació de tantes obres no podia ésser feta per un simple particular: havia de ser obra d'una Institució que comptés amb el costat de tots els qui se preocupen per la puixança de la nostra llengua. Per conseguir aquesta se necessitava també un homo que, no solsament posseís una cultura ben sòlida i fés nom entre els literats moderns, sino que tengués prou energia per dar cós a una obra tan complexa, estructurás l'Institució, i, sobre tot, li donés l'alé fecondant de vida, que la posés en marxa.

Aquest homo sorgí, i és el nostre bon amic i paísá En Joan Estelrich del qual En Cambó, en un discurs pronunciat dilluns passat en un sopar qu'es feu per commemorar el triomf de l'Institució, n'ha fet un gran elogi amb aquesta curta i gráfica ex-

pressió: «Es un veritable depòsit d'energíes.»

En Joan Estelrich, humanista de sòlida preparació, fervent enamorat dels clássics i, sobre tot, d'una maravellosa activitat disciplinada i voluntat ferma, es el qui ha acomés la magna empresa creant la Fundació Bernat Metge que té per fi traduir i editar els grans autors de totes les épques. En aquesta Fundació ha tengut l'acert de sebrehi reunir els més famosos dels nostres literats, per constituir el cos de col·laboradors encarregats de les traduccions de les obres i el de revisors que s'ocupará en la revisió definitiva de cada una de elles. Cal consignar, per satisfacció nostra que en les llistes dels cosos hi figuren els més significats humanistes de Mallorca com En Miquel Ferrá, Dr Salvador Galmés, En Gabriel Alomar En Juau Pons Marqués, Mossen Llorens Riber i el malaguanyat Miquel Costa i Llobera.

Essent un fet real, el retorn a les humanitats, sembla que va a comensar una renaixença clássica, i Catalunya va a ajuntar el seu moviment humanista al que se nota en totes les nacions cultes. Per aixó no pot ésser més oportuna la publicació esmentada que ha merescut l'empenta de polítics de tanta retxa com En Cambó que ha vist en aquesta Institució, una palanca per enfortir la consciencia nacional de Catalunya.

Per el triomf de l'obra calia un Director enérgic com N'Estelrich, la col·laboració dels millors humanistes catalans i la empenta dels capdevaners polítics i economistes com també de les entitats capdals de Catalunya: tot aixó ho ha conseguit N'Estelrich, però no bastava. Era precís despertar l'interés de tot hom, que tots els aimadors de la bona literatura acceptassen l'obra amb amor que'l públic acullís l'obra sense perjudici de cap classe i contribuís a ella amb tot entussiasme. I aixó s'ha conseguit també, tenguent així assegurat per endevant l'éxit més complet.

Els volums de que ha de constar la gran Biblioteca serán traduccions del Grec i del Llatí,

peró en aquests s'hi afegeixen els principals autors cristians dels primers sigles. En la edició dels volums no cal duptar que N'Estelrich, qu'és també el Gerent de l'Editorial Catalana S.A. posará tot l'esfors de la seva intel·ligencia i l'entussiasme del creador perque la presentació sia lo mes acurada possible.

Se fan tres edicions de cada volum: una del text antic amb la traducció catalana; altre del text tot sol i altre de la traducció sola. De la primera s'en fa tiratge en paper de fil i edició corrent. La publicació d'aquesta Biblioteca que s'edita per primera vegada en la Peninsula Ibérica donará renom a Barcelona i al mateix temps realsará el del seu fundador i Director Sr Estelrich i de retop indirectament en será honorificada Mallorca.

Sabem que son ja molts els nostros compatriotes que s'han suscrits a les citades obres però tenim dret a esperar que serán moltíssims més els qui engrossarán les llistes de's suscriptors.

Nos felicitem de que sia un compatriota nostro l'ánima vivificadora de la Fundació a la qual desitjam perduri i augmenti l'éxit assolit amb la publicació del primer volum.

A. F.

DISCURS DE GRACIES

pronunciat pel culte escriptor valenciá Sr. Martínez Ferrando en els Jocs Florals de la Creu Rotja celebrats recentement a Palma, dels quals fou Mantenedor.

El Sant amor a l'humanitat que glateix en el cor de tan altes dames ha sigut entusiásticament reanudat per tots els que esteu aquí presents i es cosa que enlaira l'esperit i fa la vida hermosa, l'adonar-s'en de que darrera el rostre de fada de la dona mallorquina, existeix també aqueixa bellesa tan gran que's reflecta en el seu rostre. Per aixó vos hauréu fixat que en els destells dels seus ulls incomparables hi ha espurnes lluminoses de l'infinita bondat interior.

Aquesta bondat ha florit en obres

que se feran immortals perquè ha sigut una dona mallorquina la que ha alcançat la més alta recompensa d'aquest renyit concurs de poesia. Tots havien experimentat, com jo, una de les emocions més grans de la vida al veure passar la flor simbòlica pels camps de la modestia i la càlida inspiració, al pit tremolós d'aquesta Reina maravillosa, expressió plàstica de totes les bel·leses i virtuts de la rassa.

El nostre entusiasme es més gran encara al veure aquí la manifestació evident de l'unió intel·lectual dels tres pobles mediterranis; «el pi de les tres branques» va creixent a poc a poc i traspasant els alts núvols amb sa esplèndida cabellera

Lluitant amb les ventades qu'assalten la ribera com un gegant guerrer...

Igual qu'aquell altre pi de Formenter, més poderós qu'el roure, símbol de l'ànima indestructible d'aquesta terra gloriosa.

Per això venen als nostros llavis atropelladament les paraules del genial poeta llatí:

Al demunt dels nostres cants
aixequem una senyera
qu'els farà més triomfants

Les portes de nostre casal estigueren obertes, per voluntat de la Junta, als quatre vents, i solament les càlides ventades de poesia mediterrànea entraren per elles. La nostra bona voluntat s'estrellà contra lo impossible.

Havem tingut, en canvi l'alta distinció d'haver estat honrats per el gran poeta català En Josep Carner, l'expressió vibrant de la moderna poesia. En ell que representa el sentiment de Catalunya, en aquesta incomparable manifestació de vida dels poetes mallorquins, i en mi, que modestament me veig obligat a representar a València, teniu la prova mes clara i irrefutable de l'unitat de la gloriosa llengua Catalana.

I es forsa dir quatre mots sobre ella, qu'es bo desllindar els camps en tota ocació.

La nostra llengua no es ni més ni meys important que les altres del món; es simplement la nostra llengua. Aquesta es la realitat, l'únic fet qu'ns interessa. La nostra mare més sabia o mes inculta es, sobre totes les altres la nostra mare i may renegarem d'ella.

Admiradors fervents dels altres idiomes de gran extensió geogràfica nosaltres varem neixer amb el nostre i morirem amb ell en els llavis. Parlarlo no es un crit de guerra, es l'esclat del cor en una font de dolçors, es l'agredolça recordança del passat, es en el país extrany l'imatge de la terra nadiua que mig-riu amorosament ¡ Amor! Aixó tenen per a nosaltres les seues paraules plenes d'harmonia. ¿ Com voleu, idó, que deixem morir el nostre amor mes gran, en el que glateixen tots els altres?

No oblideu l'altre fet.

Parlar la nostra llengua es esser nosaltres.

De les runes dels nostres avis humillats i vençuts están brotant les plantes que han d'obrir les flors rialleres d'una nova primavera. Primavera esplendorosa en la que's

posarán els fonaments de la patria futura.

En el nostre jardí abandonat i del recó florit de la seua boesia está retanyant l'arbre de l'optimisme.

Que sien, doncs, aquets Jocs Florals el punt de partida de la nostra activitat. Juntem en festes com aquesta la riquesa inestinguible de les nostres terres, enlairem el nostre ideal de modernitat que revola

sobre l'Europa destruïda, com un au fènix amb una branca d'olivera en el bec, posem una pedra en el gran edifici de la patria, visquem la seua vida, i descansem els nostros cors en la nostra bandera aixecada al demunt dels nostres cants, astre lluminós p'el que gotja la sang generosa del nostre poble i flamegen les barres d'or vell i puríssim de la nostra poesia.

En l'aniversari del Mestre

D. Segon Díaz Cordero

Com ja saben els nostros lectors, els antics alumnes del malhaurat D. Segon Díaz Cordero, Mestre qu'exercí son càrreg a satisfacció de tothom durant vint i dos anys, volen solemnitzar l'aniversari de la seua mort, que s'escau dia 24 del pròxim mes de Maig.

Essent aquell, dia fener, la Comissió organitzadora trobà que s'havia de transladar la celebració dels actes fúnebres a un dia festiu proper al dia indicat; per aixó de moment se senyalà el diumenge següent dia 27, i així s'anuncià dins els programes que profusament se repartiren a sos deixebles. Mes are han sortides algunes dificultats per celebrarse ni el diumenge anterior ni el següent i la comissió s'ha vista precisada a senyalar el diumenge dia 13 del mateix maig. Valgui aqueixa rectificació per tots els qui han rebut programa.

La Comissió desitja que tots els actes vagen revestits de la solemnitat qu'el cas requereix, i res n'hi donarà tanta com l'assistència de tots els antics alumnes de D. Segon (a. c. s.) que viuen dins Artá i les famílies que sent demostraren apreciarlo en vida; per tant prega a tothom que procuri assistir a tots els actes que se celebraran conforme el següent programa:

A les 8 del matí, se dirà la Missa de Requiem a l'Esglesia Parroquial en sufragi de la seua anima.

Acabada la Missa-funeral, en la Plassa de la Parroquia s'organizarà una manifestació de dol per anar a expressar a la seua Sra. Viuda el sentiment popular, i seguidament els antics alumnes aniran fins al Cementiri per depositar una corona demunt sa fossa.

El decapvespre a les quatre se farà l'entrega an els actuals alumnes de les escoles nacionals d'aquesta vila del retrato del Mestre D. Segon perquè se perpetui son record. Aquest acte era propi que se fes dins les escoles, però com es de suposar que els locals seran incapassos de contenir el públic que desitjaria presenciari-lo, la Comissió ha determinat gestionar la cessió del Teatre Principal, per poder celebrar-lo allà amb més comoditat per tots. I suposat que disposará així de lloc, se li donará com el caracter de Vetlada o tarda necrológica.

Per contribuir a sufragar els gastos qu'aquest aniversari ocasionará hem oberta una llista de subscriptors entre els antics alumnes. Alguns han respost ja i molts mes sabem qu'esperen veure comensada la llista per pendre una norma. Hem passada invitació únicament als antics alumnes i la Comissió té acordat fer-ho també a l'ajuntament, però si hi ha particulars

que per major so'emnidats del acte o per lo qu'estimaven al mestre D. Segon volen contribuir també amb son grà d'arena, més apreciada será la seua obra.

Sembla per demés dir que no hi ha que pendre norma sobre les quotes dels altres perquè cada ú deu fer segons els seus possibles i fins segons el temps que estigueren baix la seua direcció. Però com molts necessiten sempre que se'ls doni el camí devant avui comensam a publicar els noms i donatius de s qui primer s'han apuntats i seguirem la llista així com vagin apuntant-se. Hi ha que tenir en compte que la Comissió ha pres l'acord de crear un o més premis que duguin el nom de «Premi Segundo Díaz» amb el sobrant de la suscripció. Aquest premi se donaria durant cinc, deu, vint anys o perpetuament, segons sia el sobrant als deixebles que més s'ho merequen per sa assiduidat en l'assistència o per sa aplicació. Aixó vol dir que no hi ha que temer en que sobrin doblers, perquè el destí que s'els-e donará no podrà esser més profitós, ja pel fi an a que's dedicarán ja perquè aixó prologarà per llarg temps la memoria del Mestre D. Segon.

Es d'esperar que tothom contribuirá a que aquest acte sia digne d'Artá.

Llista de suscripció

per la celebració d'un solemne aniversari de la mort del mestre D. Segon Díaz Cordero. E. P. D.

	Ptas.
D. Juan Sancho Miquel.	25'00
D. Antoni Sancho Miquel.	15'00
D. Gabriel Moya Juan.	15'00
D. Cristófol Lliteras Tous.	25'00
D. Rafel Blanes Sancho.	10'00
D. Sebastiá Blanes Sancho.	10'00
D. Andreu Ferrer Ginart.	10'00
Rt. D. Andreu Casellas.	10'00
D. Juan Alzamora Juan.	5'00
D. Martí Gili Sancho.	5'00
D. Juan Gili Sancho.	5'00
D. Mateu Sancho Sureda	5'55
D. Juan Nicolau Sancho.	5'00
D. Pere Gil Sureda.	3'00
D. Manuel Llaneras Genovard.	0'55
D. Francesc Ginard Sancho.	2'00
D. Geroni Febrer Bisbal.	0'50
D. Pere Antich Nadal.	0'50
D. Rafel Pirris Genovard.	0'50

Suma i seguirá 141'60

DE POLÍTICA

UNA OPINIO

Ja qu'es estat comentat el que noltros, partidaris sempre de la política "a lo civilisat", mos hagem posats a favor d'un pacte electoral, p'el be del nostre poble, veim amb gust que no som totsols en sentir que val molt més el benestar i el progrés de la vila que no tota aquesta baixa política que encara s'usa en l'Espanya moderna.

Vaja per mostra el comentari qu'en fa el nostre assenyat confrare «El Felanigense» en son darrer nº.

«El tablero está listo. Los jugadores miranse de soslayo, reünufiando llenos de enojo. Ciérnese la indigna amenaza sobre la población y nerviosamente van alineándose, con amenazas y coacciones, los peones respectivos. Blancos y negros no se diferencian más que en el color. Quién va a ganar la partida? No podemos, lastimosamente, leer en el futuro; sólo podemos afirmar que la ciudad lleva las de perder con la siembra de rencores y odios. Ah, si nosotros tuviéramos el honor de ser escuchados, aconsejaríamos el alejamiento absoluto de la Ciudad de estas luchas políticas sin civilidad ni ideal. A votar! A votar!! Qué vamos a votar? El bien estar de la Ciudad, nuestros anhelos de progreso, la construcción de escuelas modelo? No, esto es una bicoca; los anhelos son mas elevados: Vamos a otorgar la representación parlamentaria a unos señores para que se asignen sueldos de representación y aumenten las contribuciones a los pueblos abandonados. Avenirse mansamente a esta política de favores y venganzas, es sencillamente inverosímil, increíble; es correr alocados en pos de la ruina de la Ciudad por unos ambiciosos cuando no, malvados.»

Cap esdeveniment d'importancia ha socceit dins el camp polític de la localitat desde el fet del pacte dels dos partits per les próximas eleccions. Tot-hom ha quedat eu pau i com que tot s'encarrila a que aquesta no's trenqui i que en lloc de destruir, com se fa sempre en temps de guerra, anem tots a construir, a edificar per alzar aquesta la nostra vila lo més amunt que poguem.

L'article de fons publicat la setmana passada, comentant el pacte electoral és estat molt llegit i discutit. El Comitè liberal va veure en ell un concepte que, al seu dir, desfigura un poc la forma del pacte i mos demanen l'aclariguem amb el sentit de que les condicions previes de que se parla en l'article no foren imposades per D. Pere Morell, sino oferides espontaneament per part del Comitè liberal i acceptades per aquell.

Per altre part se mos suplica fessem constar en les columnes del nostre setmanari, i ho feim amb gust, que al tractar d'avenencia amb el partit de dretes, els prohoms liberals feren constar: Que no's-e guiava el desig de «medrar», en vots, sino les conveniencias i benestar d'aquest poble, suposat

que tenien per segur el triomf de la seua candidatura per gran majoria, tant per diputats com per senadors en el resultat general d'aquesta illa, i per això li donaren a triar entre els dos compromissaris o un totsol, amb la petita diferència de cinquanta vots per diputats.

Fins aquí es la nota que se nos ha entregada de part del Comitè i que publicam fidelment. Més devant el perill de que el públic entengui que entre els dos partits hi ha d'haver únicament cinquanta vots de majoria i segons el pacte han d'esser cent cinquanta o doscents, volem aclarar que els cinquanta que posen en la nota, s'ha d'entendre com a equivalents a un compromissari.

DE SON SERVERA

La derreria de sa setmana passada arribá de Roma el farmacèutic D. Antoni Cursach. S'en aná per prende part en la recent peregrinació a la Ciutat Eterna. Sia ben vingut.

Durant la seva ausencia mos ha servit beníssim el seu practicant, l'amic Sebastià Ginart.

—Despres de lleugera indisposició ha deixat de fer lliit el medge titular D. Miquel Servera. Ho celebrem.

—Segueix la recaudació de les cantidats suscrites per les obres de la Iglesia nova. Es digna de tot elogi l'actuació del Sr. Rector, el qual en unió dels coadjutors trebaya sens descans per dur envant una obra qu'ha de enaltir Son Servera devant la sociedad i devant Deu.

Corresponsal

De Capdepera

—Dimenge passat a les 7 partí l'excursió de coristes juntament amb el Sr. Vicari i agregats en n.º de una corantena cap a s'Ermita de Artá; arribarem devers les 11 i acte seguit digueren l'ofici que celebrá D. Andreu Casellas d'Artá. El chor cantá la Missa a tres veus den Coicochea i el Capellá de s'Ermita D. Francesc Fuster feu un profitós sermó.

El capvespre després d'una garrameta de brossat i haver fet algunes excursiones per aquells contorns anarem a fer sa derreria despedida a l'imatge del Sant Cristó i se cantá el solemnisim Te Deum de Tortel.

A la possessió on teniem els carruatges a la partida hi cantarem algunes pessas del nostre repertori; com a agraïment a les moltes consideracions que nos havien tengudes.

Arribarem a Capdepera a les 7 tots molt alegres i satisfets, i amb ganas de tornarhi.

—Dilluns dematí devers les 8 els alumnes del Col·legi del Sagrat Cor se trasladaren a Calarratjada per menjarse un cabrit amb una arrova i mitja de patates, 15 lliures d'arrós, i trenta litres de vi.

—Berenaren a les onze d'es frit i a les 4 se menjaren es cabrit i ses patates. Aquesta garrama la costejaren de lo recaudat a sa funció que celebraren en el Teatro Principal d'Artá. Arribaren entrada de fosca, donant vives an el seu Director D. Francesc Fuster.

—Dimenge passat el nostre Rector mos anunciá una peregrinació al santuari de Ntra. Sra. de Lluch i es tant s'entusiasmá que hi ha dins es

poble, que avuy dimecres, ja hi ha en llista més de vint i q atre carros.

—A Calarratjada s'está carregant el «Sant Jusep» de metro p'el seu propietari D. Antoni Vaquer. També sortit del nostre port amb carra-gament de llenya, el «Miquel Caldentey».

Corresponsal

De Ca Nostra

Meteorologia.

Fa dies de bon sol, primaverals. La pluja iniciada el divenes passat, no fou gran cosa; quatre gotes i prou. Ha fet alguns dies grisos, ennegulats, però foren pocs i tot s'aclarí. Un dia també de vent fort que tomá bastantes metles, però com l'esplet era massa grós per arribar-lo a madurament, encara fou un be, si no fos que tomá també branques.

Estat sanitari.

Gracies a Deu va passant de tot la epidemia de dengues. Segons noticies amb penes s'en ajeuen ja i en queden ja molt pocs d'atacats; hem entrats al temps normal. Que dur.

Subasta.

Dissapte a vespre se feu a la Sala a l'encant, la subasta dels materials de la Costura del Carrer de la Puresa. El tipus de subasta era de 625 pesetes. Hi hagué quatre postors, les quals se'n-grescaren un poc de cinc amb cinc p's. pujaren fins a 880 pts. quedant per aquest preu a favor de'n Mateu Llodrà (a) Ros. Al ondemá vespre s'anunciá altre volta per si ningú volia pujar el 5 p'g però no presentant-se cap postor quedá definitivament pen Ros.

Missa Nova.

Segons noticies, en la diada de Pas-cua de Ressurrecció, a la Ciutat Eterna cantá Missa Nova el R. Cristófol Espinosa T. O. R. de Can Grua, Ferré. La festa va esser lluidíssima i així a la missa com als Besamans hi assistí com a representant de la nostra vila D. Antoni Cursach, farmacèutic artanenc establert a Son Servera, que se trobava a Roma en peregrinació.

Sia la més coral enhorabona al nou Ordenat bon amic nostre an a qui desitjam llarga vida per exercir el Ministeri sacerdotal a la seua lamalia i a les Comunitats de PP. Franciscans de Mallorca.

Professió.

Avuy es el dia senyalat per la profes-sió de Germana de Sant Vicens de Paul, després de l'any de noviciat, de la joveneta natural d'aquesta vila Monserrada filla de l'amo de Sa Res-cló. Sia enhorabona tant per ella com per la seua familia i germanes de Relligió.

Desgracies.

Dimars després de dinar el ninet d'en Jaume Sanxo, retjidor, jugant pel carrer tengué la desgracia de caure i rompre-se el bras. Li feu la primera cura el medge D. Guillem Blanes.

Sentim la desgracia.

Pancaritat.

Com el diumenge del Angel, a causa

del mal temps no pogué la gent sortir a fer la vega, o pancaritat, com es costum general, foren moltíssimes les famílies que sortiren a fer la diumenge passat, aprofitant el dia primaveral que feia.

Ben vingut.

Ahí arribá d'América el nostre bon amic i sncscriptor de LLEVANT D. Gabriel Ginart (a) Corona del Café de sa Cerretora Nova. Amu ell arribaren la seva esposa i les seues filles que havien anat a esperar-lo a Palma. Sia benvingut.

SECCIO AMENA

ENDEVINAYES

1 Estic al cel i la terra,
sens qu'estíga a dalt ni abaix
Sempre som aon hi ha guerra
perque en pau no hi puc estar.

2 Tenc cap, tenc uy i tenc cos
i no som de carn ni os.

3 Quand me voleu fer servir
els uys m'haveu de tancar,
i la meua obligació
consisteix en mossegar

4. Me diuen que som bo i sá
i de sa i de bo en teng cosa,
mes ningú me vol menjá
i a tots els bruts les fas nosa.

Fuga de vocals

D'.n.m.r.d. qu'.st.ch
n, h, v.g d..s p.ss.s ll.ny
m'.s.s.gu.t .p.g. .s ll.t
.c.lg.rm, d.n.s .l ll.m

Les solucions an el n.º qui ve.

SOLUCIONS a les endvina-
yes del n.º passat.

A sa 1.ª.—Sa baldufa

2ª.—Es maridet.

3.—Un caragol.

SEMBLANSA

—En qu'es un cós molt distin-
git.

A la fuga:

O glorios Sant Esteva
advocat de mal de morros:
¡Quants n'hi ha qu'están gelosos
d'una cosa que no's seua.

Les han endevinades totes
menos sa semblansa, en Rafel
Nadal i en Llorens Mas.

GLOSES

de l'Amo Antoni Vicens Santandreu
de Son Garbeta.

(Continuació)

55

Sa vida en sa mort ja raia;
tot son angoixes i ansi,
ell ja no te mes cobransa
qu'es el vel de sa mortaya.
Aquell que pel mon trebaya
trebaya per l'ignorancia
i fa mes poca ganancia
qu'aquell qui bat per sa pala

56

Vegent el temps que va perde
ell se dona tocs p'es cap;
si mira per una part,
veu sa sepultura oberta
i veu lo qu'es de incerta
sa sort en l'eternitat
i está més embuyat
qu'un peix a dins una xerxa.

57

Com a lliurepensador
se podrá desarroillar
pensant i tornant pensar
en sa imaginació.
a veure en a quin recó
se podrá arredossar;
a veure si acertará
sa seva opinió

58

Algun bromista hi haurá
d'aquests que fan tants d'embuis
i amb sos seus propis ulls
a la mort tots los veurá
i per mig hi trobará
desbarats a caramulls
i llevó cuirá els fruits
a sa vinya que sembrá

59

Perill es veurer-se
s'impio en gran desiemplansa.
Ell no encontrará aliansa
en Deu, perque no pot ser;
mentres tenga mala fe,
tendrá mala s'esperansa
i es sa desconfiansa
senyal de condemnar-se.

60

Quand ja té's sentits dolents
que no hi sent ni pot parlar,
es cos mig mort ja está
i s'anima té es turments.
I si té remordiments
no'ise pot aprofitar
i si se voi confessar,
la mort no li dona temps.

Máquina de Batre

MARCA

MESTRE I NADAL

S'en ven una en bon esta.

INFORMARÁN:

CAIXA RURAL

ART

TIPOGRAFIA CATOLICA
— DE —
A. FERRER GINART

En aquesta impremta poden encarregar qualsevol treball d'impressió.

**TARJETES DE VISITA I D'ANUNCI, RECORDATORIS, CARTES I SOBRES
FACTURES I TOTA CASTA DE TREBALLS TIPOGRÁFICS.**

Especialitat en impresos per correus, mestres i carabiners segons els models oficials.

VENTES AL DETALL I AL EN GROS **DEMANAU QUALSEVOL CALSSE DE PAPERS, LLIBRES, I ARTICLES ESCOLARS I D'ESCRITORI.**

Quatre Cantons 3 - ARTA

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DE MARCHANDO.

Pasajes

Habana, Buenos Aires, Francia, y cualquier punto de América.

GRATUITAMENTE arreglo la documentación para poderse embarcar avisando con ocho horas de anticipación, por contar con personal activo e inteligente en el ramo. Para informes: Bartolomé Roca, Hostales, n.º 87

Los que deseen embarcarse de San Lorenzo, Son Servera, Capdepera o Artá pueden informarse en

ARTÁ

a **GUILLERMO BUJOSA**
CAN GANANCI

Reinsaimades i pts

En lloc se troben millós que a la
PANADERIA Victoria
ES FORN NOU
D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobarcu sempre pans panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netadat, prontitut i economia

DES PAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES
San José

DE
Vda. Ignacio Figuerola

¡HOY, COMO NADIE
detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

**TODO LO QUE SE REQUIERE PARA
VESTIR Y CALZAR**

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217 i Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

¡ATENCIÓN!

Compra carros y carretones en cualquier estado se encuentren

Gabriel Carrió

PEDRA PLANA, 7 - ARTA

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTÁ
S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

**Prontitut
SEGUREDAT I ECONOMIA**

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) RÓTCHET

tea una Agencia entre Artá i Palma i hei va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tota classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38 An es costat des Centro Farmacèntic.
Artá Figuerol 43.

ALMACENES MATONS

DE
RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 al 49

Palma de Mallorca

**SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO,
ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR,
DE TOASCASAES.LD**

Si voleu menjar bo i llegitim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PIÑA

Quatre Cantons, 8-ARTÁ

Te olis de primera i segona classe a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litros a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

DISPONIBLE